

Do nestorów wśród placówek naukowych w Polsce należą Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, który został utworzony w 1972 roku w wyniku połączenia Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego z Instytutem Gospodarki Wodnej, oraz Państwowy Instytut Geologiczny. Warto podkreślić, że oba te Instytuty powołano do życia w 1919 r. – już w pierwszym roku po uzyskaniu przez nasz kraj niepodległości po 123 latach niewoli.

Uroczystość jubileuszu 80-lecia Instytutu Badawczego Leśnictwa była świętem dla szerokiego grona naukowców, praktyków, nestorów oraz zaproszonych gości.

80. urodziny IBL

W tym samym roku również powstała koncepcja powołania leśnej placówki badawczo-usługowej w Głównym Urzędzie Dóbr Państwowych (potem Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych), w którym powołano referat doświadczalnictwa leśnego, pod kierownictwem **Jana Miklaszewskiego**. Stanowiło to zapewnienie koordynacji dotychczasowych badań dotyczących leśnictwa. Zyskała ona poparcie **Adama Loreta**, późniejszego naczelnego dyrektora Lasów Państwowych. Był on prekursorem myśli zdecydowanie wyprzedzających współczesność, gdyż uważał, że bez doświadczalnictwa nie będzie możliwe zagwarantowanie przetrwania lasów dla przyszłych pokoleń.

Jednak realnie istnienie takiej jednostki nastąpiło dopiero 10 lipca 1930 r., kiedy na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa **Leona J. Połczyńskiego** powołano Zakład Doświadczalny Lasów Państwowych w Warszawie, podległy Dyrekcji Lasów Państwowych. Kierownictwo oraz określenie zasad funkcjonowania powierzono znanemu leśnikowi i gorącemu patriocie **Janowi Teodorowi Hausbrandtowi**. Wówczas zaczęto postrzegać badania naukowe jako istotną cechę postępu gospodarczego kraju. Zakres prowadzonych prac badawczych i rozwojowych

oraz poparcie tej działalności przez dyrektora **Adama Loreta** były podstawą przekształcenia w 1934 r. istniejącego zakładu w Instytut Badawczy Lasów Państwowych.

Jako placówka naukowa Instytut miał istotne znaczenie nie tylko w kraju, ale również poza jego granicami, czego wyrazem było jego członkostwo w Międzynarodowej Unii

wśród nich 17 zginęło, a w Katinii został zamordowany pierwszy dyrektor **Jan Teodor Hausbrandt**. Majątek Instytutu został zdewastowany, zbiory i bazy danych zagrabione lub bezpowrotnie zniszczone.

Instytut Badawczy LP tuż po zakończeniu II wojny światowej został przemianowany na Instytut Badawczy Leśnictwa i podległy od marca 1946 r. Ministrowi Leśnictwa. Wielokrotnie zmieniała się jego struktura organizacyjna – w kolejnych latach powstawały nowe zakłady i pracownie, tworzyły się zespoły badawcze realizujące nowe kierunki badań leśnych,

jednak cały czas pozostawały w ścisłej współpracy z Lasami Państwowymi.

Aktualnie, w roku jubileuszu 80-lecia swego istnienia, IBL ma swą główną siedzibę w Sękocinie Starym, gdzie zlokalizowanych jest 5 Zakładów Naukowych (Ekologii Lasu, Hodowli Lasu, Informacji Naukowej, Ochrony Lasu i Zarządzania Zasobami Leśnymi) oraz 2 Sa-

Za wybitne osiągnięcia badawcze w dziedzinie genetyki drzew leśnych **Kordelas Leśnika Polskiego otrzymał **Jan Matras** – moment wręczenia przez dyrektora generalnego Lasów Państwowych **dr. Mariana Pigana** najbardziej prestiżowego wyróżnienia resortu leśnictwa.**

leśnych Organizacji Badawczych (IUFRO).

Według opracowanych przez prof. dr. hab. **Zbigniewa Sieroty** dziejów Instytutu, okres II wojny światowej i okupacji kraju to bolesne lata także dla tej placówki i jej pracowników –

modzielne Pracownie (Chemii Środowiska Leśnego i Ochrony Przeciwpowodziowej Lasu). Jednocześnie w skład Instytutu wchodziły 2 zakłady zamiejscowe: Europejskie Centrum

ciąg dalszy na str. 8

dokończenie ze str. 7

80. urodziny IBL

Lasów Naturalnych w Białowieży oraz Zakład Gospodarki Leśnej Regionów Górskich w Krakowie.

IBL obecnie liczy 203 pracowników, wśród nich 27 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 49 doktorów.

Uroczystość obchodów 80-lecia IBL odbyła się w dniu 11 czerwca br. w Sękocinie Starym. Przybyli na nią licznie naukowcy, a wśród nich

tanci Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i RDLP, a także Biura Urządzenia Lasu i GL, działani Wydziałów Leśnych SGGW, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie oraz PTL, SITLiD, GIOŚ i NFOŚiGW. W uroczystości uczestniczyli również Wójt Gminy Raszyn oraz liczne grono pracowników IBL. Inauguracji Jubileuszu doko-

wręczył dyrektor Departamentu Leśnictwa dr inż. **Krzysztof Janeczko**. Otrzymali je: dr inż. **Wojciech Gil**, mgr **Robert Hildebrand**, mgr inż. **Grzegorz Jakubowski**, dr **Ali-cja Sierpińska** i dr inż. **Lidia Sukovata**. Prof. dr hab. **Andrzej Grzywacz**, były Przewodniczący Rady Naukowej IBL przez trzy kadencje, a jednocześnie Prezes Polskiego Towarzystwa Leśnego uhonorował dr hab. **Dorotę Dobrowską** srebrną odznaką PTL.

Sesję referatową wypełniły wystąpienia i prezentacje gości zagranicznych dotyczące bieżących zagadnień leśnictwa w Europie i na świecie. Prof. **Niels Elers Koch** – wiceprezydent Międzynarodowej Unii Leśnych Organizacji Badawczych (IUFRO), dyrektor Instytutu Badawczego Leśnictwa w Kopenhadze, podkreślił szczególne znaczenie nauk leśnych oraz łączenia teorii z praktyką w rozwiązywaniu problemów zarówno w skali globalnej, jak i lokalnej. Dr **Risto Päivinen** – dyrektor Europejskiego Instytutu Leśnego (EFI) w Joensuu (Finlandia) wskazał kierunki rozwoju placówek badawczych i eksperckich nauk leśnych w Europie. Dr **Konstantin von**

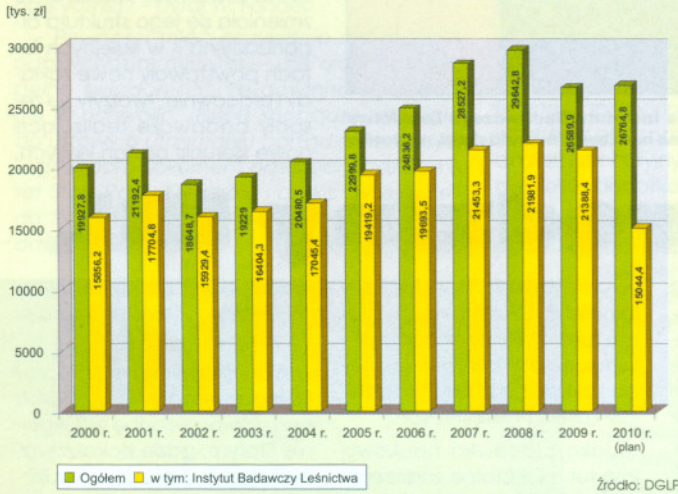

Dyrektor IBL prof. dr hab. Tomasz Zawila-Niedźwiecki podczas inauguracyjnej prezentacji historii Instytutu.

w amerykańskiej gospodarce leśnej. **Jim Carle** z Zespołu Zarządzania Lasami FAO omówił rolę tej organizacji w popularyzacji wiedzy naukowej oraz technologii gwarantujących właściwe użytkowanie i zrównoważony rozwój.

Podsumowaniem sesji referatowej było wystąpienie dyrektora generalnego Lasów Państwowych dr inż. Mariana Pigana nt. „Znaczenie badań leśnych w funkcjonowaniu Lasów Państwowych”. Istotnym elementem tego wystąpienia była analiza zróżnicowania wysokości finansowania badań naukowych w ostatnim 10-leciu (wykres DGLP). Treść zaprezentowanych referatów będzie opublikowana w piśmie naukowym In-

Liczba tematów naukowo-badawczych nowych, zleconych przez DGLP w latach 2000-2010

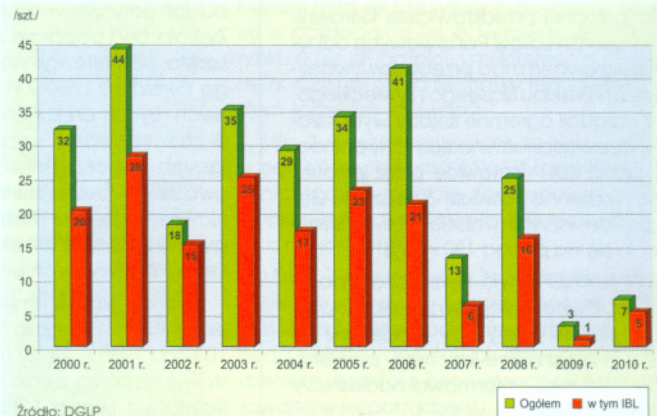
ci, którzy stworzyli podstawy naukowe nowoczesnego leśnictwa, przedstawiciele znaczących organizacji międzynarodowych związanych z lasami i leśnictwem (IUFRO, EFI, FAO, USDA), reprezen-

tal dyrektor IBL prof. dr hab. **Tomasz Zawila-Niedźwiecki**, który w prezentacji pt. „Wczoraj i dziś IBL” przedstawił historię Instytutu, jego dzień dzisiejszy oraz prognozy rozwoju. Następnie Przewodniczący Rady Naukowej IBL prof. dr hab. **Tomasz Borecki** przeczytał list od Marszałka Sejmu RP **Bronisława Komorowskiego**, honorowego patrona Jubileuszu. Przebieg uroczystości miał szczególny i podniosły charakter. Zasłużonym pracownikom Instytutu zostały wręczone odznaczenia i nagrody.

Najbardziej prestiżowe odznaczenie Lasów Państwowych – Kordeł Leśnika Polskiego – za szczególne zasługi dla leśnictwa – wręczył Dyrektor Generalny Lasów Państwowych dr inż. **Marian Pigan**. Otrzymali je: prof. dr hab. **Tomasz Zawila-Niedźwiecki**, prof. dr hab. **Barbara Głowacka**, dr hab. **Witold Chmielewski**, dr hab. **Jan Glaz**, dr inż. **Józef Wójcik**, mgr inż. **Jan Matras**.

W imieniu Ministra Środowiska odznaki „Za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej”

Środki finansowe poniesione przez Lasy Państwowe na badania naukowe w latach 2000-2009

Teuffel – dyrektor Instytutu Badawczego Leśnictwa Badenii-Wirtembergii (Niemcy), przewodniczący Rady EFI, w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na współczesne problemy zarządzania naukami leśnymi. Dr **Andrzej Bytnerowicz** – absolwent SGGW, wieloletni pracownik naukowej Służby Leśnej USA, określił znaczenie nauki i wyników badań oraz ich wykorzystanie

Instytutu „Folia Forestalia Polonica, Series A – Forestry”.

Jubileusz IBL był wyjątkową okazją twórczej konfrontacji wieloletniego dorobku naukowego oraz możliwości jego wykorzystania w rozwiązywaniu aktualnych problemów lasów i leśnictwa.

Tekst i zdjęcia: ARTUR SAWICKI
Zakład Informacji Naukowej IBL

Pomnik ku czci pierwszego dyrektora IBL Jana Teodora Hausbrandta, zamordowanego w Katyniu w 1940 r.